

**Nota informativă**  
**la proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea**  
**unor acte legislative**

**I. Temeiul inițierii procesului de elaborare și finalitățile urmărite.**

Prezentul proiect de lege **conține**, în fond, propuneri de modificare, perfecționare și completare a unor acte legislative, care rezultă din obiectivele politicilor fiscale și vamale și politici de administrare fiscală și vamală pentru anul 2017, bazate pe prevederile Programului de activitate a Guvernului, Strategiei Naționale „Moldova 2020”, Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, altor programe și strategii naționale.

De asemenea, proiectul de lege vizează pe anumite domenii alinierea politicii și legislației naționale privind domeniul fiscal și vamal la ACQUIS-ul comunitar, Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT), Acordul privind aspectele drepturilor de proprietate intelectuală legate de comerț (TRIPs), etc..

**Temeiurile inițierii procesului de elaborare** a proiectului de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative derivă din necesitatea perfecționării și ajustării politicii și legislației fiscale și vamale la evoluția proceselor economice și sociale atât la nivel național cât și internațional. Proiectul de lege respectiv pe de o parte trebuie să țină pasul cu modificările și evoluțiile în societate, în special în mediul de afaceri, pe de altă parte, să facă față provocărilor existente în domeniul finanțelor publice, cum ar fi majorarea cheltuielilor publice de ordin social, economic, educațional etc.

**Scopul** proiectului de lege este asigurarea încasărilor la buget suficiente și stabile, necesare finanțării cheltuielilor publice, în condiții de eficiență și eficacitate verticală și orizontală, asigurarea unor condiții clare, echitabile și competitive de dezvoltare a mediului de afaceri, edificarea unui stat de orientare socială, asigurarea redistribuirii corecte a veniturilor și solidaritatea socială, îmbunătățirea și simplificarea mecanismelor fiscale naționale, precum și asigurarea

echității și stabilității fiscale. Totodată, armonizarea legislației fiscale și a politicii fiscale rămâne a fi în continuare o orientare de o importanță specială, concomitent cu dezvoltarea treptată a unei administrații fiscale moderne și obiective, orientată spre minimizarea costurilor de administrare și conformare a contribuabililor, flexibilitate, simplitate, transparență și adaptabilitate în context internațional.

**Finalitățile urmărite** prin adoptarea proiectului de lege sunt:

- majorarea încasărilor fiscale (de ex.: majorarea cotelor accizelor);
- reguli clare de impozitare bazate pe echitate și simplitate fiscală (de ex.: regim unic de impozitare aferent activităților profesionale, concretizări în partea ce ține de impozitarea creșterii de capital, etc.);
- asigurarea unei previzibilități a politicii și legislației fiscale și crearea unui mediu investițional atractiv (de ex.: instituirea soluției fiscale individuale, modificarea perioadei fiscale, stabilirea cotelor accizelor pe 3 ani, plafonarea taxelor locale, etc.);
- realizarea unui echilibru corect între consolidarea fiscală sustenabilă și relansarea economică, crearea de noi locuri de muncă ceea ce ar oferi o evoluție favorabilă nivelului de trai al populației, precum și asigurarea unei echități fiscale. (de ex.: majorarea scutirilor personale, majorarea pragului de impozitare a venitului persoanelor fizice, excluderea locuinței de bază la calcularea creșterii de capital, etc.).

Proiectul de lege respectiv nu necesită efectuarea expertizei compatibilității cu legislația comunitară, deoarece nu are ca scop direct armonizarea cadrului normativ național la cel comunitar.

## **II. Principalele prevederi ale proiectului.**

*1. Principalele amendamente de ordin fiscal ce se conțin în acest set vizează 3 compartimente principale, și anume:*

- *Modificări ce au drept scop realizarea măsurilor de politică fiscală prevăzute în Obiectivele politicii fiscale și vamale pe termenul mediu 2017 – 2019.*

**Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997**

1. La capitolul impozitul pe venit, se prevede majorarea mărimii tranșelor de venit impozabile, precum și a mărimii scutirii anuale personale, scutirii anuale personale majore și scutirii anuale pentru persoanele întreținute, prin ajustarea acestora la rata inflației prognozată pentru anul 2017 (5%), în vederea reducerii într-o anumită măsură a efectului inflației asupra veniturilor populației (costul măsurii date constituie: -82,9 mln. lei).

2. Se propune stabilirea unui regim fiscal unic de impozitare a veniturilor obținute din activitățile desfășurate de către: avocat în cadrul cabinetului avocatului și/sau biroului asociat de avocați, biroului asociat de avocați, notar public, executor judecătoresc, mediator în cadrul biroului individual al mediatorului și/sau biroului asociat de mediatori, expert judiciar, traducător/interpret autorizat precum și introducerea scutirii de TVA a activității desfășurate de către asociațiile profesionale a reprezentanților profesiilor conexe sistemului justiției (costul măsurii date constituie: +7,7 mln. lei).

Actualmente, sunt scutite de TVA doar activitățile desfășurate de către avocați, notari și executori judecătorești.

Astfel, scopul modificărilor propuse constă în stabilirea unui regim unic de impozitare cu impozitul pe venit și TVA pentru toate activitățile desfășurate de asociațiile profesionale, în corelarea cu principiul echității fiscale, stipulat la art.6 alin.(8) lit.c) din Codul fiscal, care prevede tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.

În partea ce ține de aplicarea impozitului pe venit, menționăm că, conform practicii internaționale (Federația Rusă, România, Ucraina, Letonia, Lituania, Olanda) persoanele care desfășoară activitate profesională sunt impozitați în mod unic, indiferent de forma juridică, acordând dreptul la deducerea în scopuri fiscale a cheltuielilor suportate în cadrul activității profesionale.

Respectiv, se propune stabilirea unui regim fiscal unic aferent activităților profesionale conexe sectorului justiției – cu o cotă de impozitare de 18% și dreptul de deducere în scopuri fiscale a cheltuielilor ordinare și necesare desfășurării

activității profesionale conexe sectorului justiției, dar nu mai mică de 3% din totalul venituri obținute din desfășurarea activității profesionale conexe sectorului justiției.

Suplimentar, aceste persoane urmează să achite și taxa pentru amenajarea teritoriului precum o achită și persoanele ce desfășoară activitate de întreprinzător.

Operarea modificărilor date va crea un regim fiscal unic, bine definit, în partea ce ține de activitățile profesionale conexe sectorului justiției, astfel încât, acesta să asigure o echitate fiscală între activitățile respective.

3. Se propune stabilirea unui regim fiscal simplificat privind impozitul pe venitul persoanelor fizice care obțin venituri din activități independente de comerț cu alte persoane fizice fără a constitui o formă organizatorico-juridică a activității de antreprenoriat.

Măsura are drept scop susținerea persoanelor fizice în vederea inițierii de către acestea a propriei afaceri, urmărindu-se dezvoltarea în continuare a acestora în oarecare forme organizatorico-juridice stabilite de lege, cum ar fi întreprinzători individuali, societăți cu răspundere limitată, etc.

Aceasta va reprezenta o treaptă intermediară a afacerii, de la care cetățeanul urmează să progreseze odată cu dezvoltarea afacerii la alte forme de antreprenoriat convenabile, reieșind din specificul activității.

Menționăm că, începând cu 01 ianuarie 2017 se anulează posibilitatea desfășurării de către persoanele fizice-cetățeni a activității în domeniul comerțului cu amănuntul în baza patentei de întreprinzător.

Astfel, se propune ca acest regim simplificat privind impozitul pe venit să fie acordat și pentru persoanele fizice care obțin venituri din activități de comerț, fără a constitui o formă organizatorico-juridică a activității de antreprenoriat, în sumă ce nu depășesc 600000 lei într-o perioadă fiscală.

Regimul respectiv are drept scop eliminarea aspectelor negative ale regimului bazat pe patentă, prin substituirea acestuia cu un regim mai performant în partea ce ține de asigurarea echității fiscale (mărimea impozitului este direct

proporțională cu mărimea venitului din vânzări), asigurarea protecției consumatorilor.

Contribuabilii vor avea obligația utilizării mașinii de casă și de control, ceea ce va permite evaluarea exactă a venitului obținut din activități independente în perioada fiscală de declarare, precum și protejarea dreptului consumatorului.

La aceasta menționăm că, în scopul susținerii acestei categorii de contribuabili și compensării cheltuielilor suportate pentru procurarea (achiziționarea) mașinii de casă și de control utilizate în activitate, se propune ca în prima perioadă fiscală contribuabilul să fie în drept să diminueze suma impozitului pe venit datorat cu suma cheltuielilor suportate pentru procurarea (achiziționarea) mașinei de casă și de control utilizate în activitate.

Ceea ce presupune că achiziționarea mașinilor de casă și control se va finanța din contul bugetului.

*Obiect al impunerii* va constitui venitul din activități independente de comerț obținut în perioada fiscală de declarare.

*Cota impozitului pe venit* va constitui 1% din obiectul impunerii, dar nu mai puțin de 3000 lei anual.

*Achitarea impozitului* se va efectua în rate, trimestrial, până la data de 25 a lunii următoare trimestrului corespunzător.

Darea de seamă privind impozitul pe venit se propune de a fi prezentată nu mai târziu de 25 martie a anului următor perioadei fiscale de declarare, conform modului și formei stabilite de Ministerul Finanțelor.

Dreptul la aplicarea regimului fiscal reglementat prin prezentul titlu se propune a fi realizat prin depunerea unei cereri la organul teritorial al Serviciului Fiscal de Stat. Nu va fi necesară depunerea repetată a cererii în perioadele ulterioare primei perioade fiscale.

Contribuabilul care va dori să-și înceteze activitatea în termen de 5 zile urmează să prezinte o informație în acest sens la organul teritorial al Serviciului Fiscal de Stat, cu anexarea Dării de seamă privind impozitul pe venit aferent perioadei pe parcursul căreia a desfășurat activitatea.

Serviciul Fiscal de Stat va organiza evidența și monitoringul informației privind fiecare subiect al impunerii, conform modului stabilit de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.

Concomitent, se propun a fi scutite de taxele locale privind amenajarea teritoriului și pentru unitățile de comerț și/sau prestări servicii persoanele fizice care desfășoară activități independente, dat fiind faptul că, impozitul din activități independente urmează a fi achitat la bugetul local după locul de domiciliu sau reședință.

La fel, persoanele vor fi în drept să importe mărfurilor în scopul comerțului.

La efectuarea importurilor se vor achita toate taxele și drepturile de import.

Importul se va permite doar pentru mărfurile utilizate în activitatea desfășurată.

Conceptul dat reiese și din rezultatele, concluziile mesei rotunde cu genericul „Activitatea economică în bază de patentă: analiza de țară și bunele practici internaționale”, organizată de către Institutul Național de Cercetări Economice.

*Tabel: Sistemul actual de activitate în baza patentei de întreprinzător și sistemul propus (activitate independentă)*

|                           | <b>Patenta de întreprinzător</b>                                                                                                                                                                                                        | <b>Activitate independentă</b>                                                                                                                                                               |
|---------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Perioada de valabilitate  | De la 1 lună până la 1 an                                                                                                                                                                                                               | Nelimitat (până la încetarea activității la solicitarea persoanei)                                                                                                                           |
| Înregistrarea             | Prin obținerea patentei la organul teritorial al Serviciului Fiscal de Stat                                                                                                                                                             | Notificare la primăria localității;<br>Înregistrare la organul teritorial al Serviciului Fiscal de Stat prin depunerea unei cereri                                                           |
| Venitul anual din vânzări | 300.000 lei                                                                                                                                                                                                                             | 600.000 lei                                                                                                                                                                                  |
| Impozitarea               | Costul patentei (include impozit pe venit, taxa pentru unitatea comercială, taxa pentru amenajarea teritoriului, taxa pentru resursele naturale).<br>Costul patentei în comerț variază între 100 – 540 lei lunar în dependență de locul | 1% din venitul din vânzări, dar nu mai puțin de 3000 lei anual.<br>Scutirea de plata taxelor locale: taxa pentru amenajarea teritoriului, taxa pentru unitățile comerciale/prestări servicii |

|                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                    | afacerii si produsele comercializate                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| CNAM                                               | Costul anual al poliței de asigurare în medicină (analog ca și contribuția oricărei persoane fizice).<br>În 2016, costul poliței de asigurare în medicină este de 4056 lei (nu s-a modificat comparativ cu anul 2015).<br>În cazul achitării până la 31 martie, persoanele respective beneficiază de o reducere de 50%. | Costul anual al poliței de asigurare în medicină (analog ca și contribuția oricărei persoane fizice).<br>În 2016, costul poliței de asigurare în medicină este de 4056 lei (nu s-a modificat comparativ cu anul 2015).<br>În cazul achitării până la 31 martie, persoanele respective beneficiază de o reducere de 50%. |
| CNAS                                               | Contribuții sociale pentru asigurarea unei pensii minime.<br>În 2016 contribuția anuală respectivă este de 6372 lei.                                                                                                                                                                                                    | Contribuții sociale pentru asigurarea unei pensii minime.<br>În 2016 contribuția anuală respectivă este de 6372 lei.                                                                                                                                                                                                    |
| Raportarea fiscală                                 | Nu raportează                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Darea de seamă anuală simplificată cu achitarea trimestrială a impozitului                                                                                                                                                                                                                                              |
| Import                                             | Fără drept de import                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Cu drept de import                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Mărfuri comercializate                             | Produse limitate:<br>Mărfuri nealimentare<br>Produse alimentare fabricate și ambalate de producător<br>Legume și fructe proaspete                                                                                                                                                                                       | Orice produs                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Tipul comerțului                                   | Comerț cu amănuntul                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Comerț cu amănuntul<br>Comerț cu ridicata                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Mașini de casă și control cu memorie fiscală (MCC) | Exceptarea de la utilizarea MCC                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Obligația utilizării MCC.<br>Costul mașinilor de casă și control se deduce din mărimea impozitului spre achitare.                                                                                                                                                                                                       |
| Aria de acoperire                                  | Piețe agricole, locuri autorizate de către autoritățile locale                                                                                                                                                                                                                                                          | Oriunde, cu condiția notificării la primăria localității (locul solicitat este permis prin regulamentul consiliului local de desfășurare a comerțului în teritoriu)                                                                                                                                                     |
| Alt personal auxiliar                              | Este interzisă angajarea de personal                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Este interzisă angajarea de personal                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

4. Se propune implementarea în legislația fiscală a Republicii Moldova a conceptului de Soluție Fiscală Individuală Anticipată („SFIA”). Măsura dată are drept scop creșterea gradului de transparență în aplicarea legislației fiscale și

îmbunătățirea climatului investițional în Republica Moldova.

SFIA este un act emis de autoritățile fiscale în vederea soluționării unei cereri a persoanei fizice și persoanei juridice ce desfășoară activitate de întreprinzător referitoare la reglementarea unor situații fiscale specifice.

Prin emiterea unei SFIA, organul fiscal va preciza modul în care urmează a fi aplicate prevederile legislației fiscale pentru o anumită situație sau în cazul unor tranzacții specifice. Din momentul emiterii, SFIA devine obligatorie pentru organele fiscale și alte organe cu atribuții de administrare fiscală, cu condiția că termenii și condițiile stabilite inițial să fie respectate de către persoana fizică și persoana juridică ce desfășoară activitate de întreprinzător, iar cadrul legal fiscal să rămână neschimbat. În consecință, contribuabilul va reduce expunerea față de eventualele riscuri fiscale care ar putea decurge din interpretarea eronată a normelor fiscale și va obține certitudine vizavi de tratamentul fiscal aferent tranzacțiilor desfășurate.

Astfel, SFIA reprezintă pentru persoanele fizice și persoanele juridice ce desfășoară activitate de întreprinzător un instrument ce oferă posibilitatea de a gestiona riscul fiscal la care se supun datorită unor lacune în legislație sau a unor prevederi normative interpretabile.

Totodată, implementarea conceptului și procedurii de emitere a SFIA prezintă beneficii și pentru stat, din considerentul că vor reduce situațiile de conflict între autorități și persoanele fizice și persoanele juridice ce desfășoară activitate de întreprinzător și va servi drept oportunitate de perfecționare a legislației fiscale. Adoptarea unui cadru legislativ funcțional în domeniul SFIA, precum și asigurarea conformării practicii autorităților fiscale cu aceste prevederi normative va încuraja companiile ce intenționează să efectueze investiții în Republica Moldova.

Aceasta deoarece, după cum am menționat mai sus, posibilitatea de a obține o SFIA oferă următoarele oportunități:

- consolidează încrederea c persoanei fizice și persoanei juridice ce desfășoare activitate de întreprinzător în corectitudinea tratamentului fiscal aplicat

la o situație concretă;

- stabilitate și previzibilitate;
- permite planificare financiară pe termen lung;
- reduce esențial numărul interpretărilor eronate aferent legislației fiscale;
- la fel, un argument în plus pentru investitorii străini este că emiterea

SFIA reprezintă o practică fiscală internațională care și-a dovedit funcționalitatea și viabilitatea în timp.

Astfel, printre țările din regiune, putem menționa cu titlu de exemplu, România, Germania, Polonia, Ungaria, Suedia și Austria, state în care practica emiterii SFIA de către autorități este una obișnuită.

5. În vederea calificării exprese a perioadei fiscale privind impozitul pe venit, entităților din Moldova (în special cele care fac parte din grupuri multinaționale) li se acordă dreptul de a aplica o perioadă de gestiune diferită de anul calendaristic. Astfel, pot economisi timp și resurse dat fiind faptul că ele nu sunt obligate să întocmească rapoartele financiare de două ori: o dată – pentru perioada de gestiune ce corespunde cu anul calendaristic și a doua oară – pentru perioada de gestiune a entității-mamă cu scopul de a efectua consolidarea rezultatelor financiare ale grupului multinațional de companii.

Totodată, chiar dacă o entitate este în drept (în baza legislației contabile) să aplice pentru întocmirea rapoartelor financiare o perioadă de gestiune, care este similară cu cea aplicată de entitatea mamă și care este diferită de anul calendaristic, legislația fiscală oricum impune aceste entități să calculeze obligațiile fiscale privind impozitul pe venit în baza veniturilor și cheltuielilor constatate în contabilitatea financiară pe parcursul anului calendaristic.

6. Se propune concretizarea modului de determinare a veniturilor din jocurile de noroc, inclusiv loterii și de la campaniile promoționale care urmează a fi calificate drept câștig în scopul impozitării.

Astfel, în cazul câștigurilor de la jocurile de noroc realizat în cazinouri sau la aparatele de joc, acestea vor reprezenta valoarea diferenței pozitive dintre suma câștigată și suma mizată, cu condiția ca miza depusă să fie confirmată documentar.

În celelalte cazuri - câștigul va constitui suma câștigată, fără a ține cont de mizele depuse.

7. În contextul revederii mecanismului de impozitare a creșterii de capital se propune definirea noțiunii „*Locuință de bază*” în art.5 al Codului fiscal.

Concomitent, în vederea eficientizării legislației fiscale, prin asigurarea unei impuneri juste și echitabile a impozitului pe venitul obținut din înstrăinarea activelor de capital, precum și înlăturării tuturor neclarităților existente la aplicarea normelor date se propune revederea conceptului de determinare a sumei creșterii de capital în scopul impozitării.

Noul concept prevede:

- acordarea scutirii de la impozitarea venitului obținut din înstrăinarea locuinței de bază;
- definirea clară a criteriilor de determinare a locuinței de bază;
- stabilirea expres în lege a subiecților creșterii sau pierderilor de capital;
- revizuirea tipurilor activelor de capital;
- stabilirea modului de determinare și confirmare a bazei valorice a activelor de capital în dependență de modul de dobândire a acestor active, etc.

Totodată, întru asigurarea unui tratament echitabil față de persoanele fizice care dețin bunuri imobile create cu forțe proprii și nu dispun de documente confirmative aferente cheltuielilor suportate pentru construcția bunurilor imobiliare, noul concept prevede acordarea dreptului persoanei fizice de a utiliza drept bază valorică valoarea estimată de organele cadastrale teritoriale la momentul înstrăinării bunurilor, după cum urmează:

- a) 100% din valoarea estimată de organele cadastrale teritoriale la data de 31 decembrie 2003 – pentru bunurile dobândite până la 1 ianuarie 2004;
- b) 75% din valoarea estimată de organele cadastrale teritoriale la data de 31 decembrie 2006 – pentru bunurile dobândite până la 1 ianuarie 2007;
- c) 50% din valoarea estimată de organele cadastrale teritoriale la data de 31 decembrie 2016 – pentru bunurile dobândite până la 1 ianuarie 2017.

Anii 2004 și 2007 s-au luat drept reper, dat fiind faptul că, anume în această perioadă au avut loc fluctuații masive pe piața bunurilor imobile, precum și a demarat evaluarea acestora de către organele cadastrale.

De asemenea, se propune ca dreptul de deducere a pierderilor ce excede creșterea de capital într-o altă perioadă fiscală să fie acordat numai agenților economici.

8. Se prevede extinderea bazei impozabile pentru nerezidenți care au reprezentanță pe teritoriul Republicii Moldova, reprezentanța are obligația de a reține impozitul pe venit la sursa de plată nu numai în conformitate cu art. 88 și 90 al Codului fiscal, dar și celelalte articole care prevăd asemenea rețineri, inclusiv art.90<sup>1</sup> și art.91. Este de menționat că reprezentanța este stabilită la art.90 din Codul fiscal ca subiect responsabil de efectuarea reținerilor la sursa de plată.

9. De asemenea, se propune ca veniturile persoanelor fizice cetățeni din darea în arendă a terenurilor agricole să fie impozitate final la sursa de plată, la cota de 7% (costul măsurii date constituie: +45,0 mln. lei).

Măsura propusă are drept scop eficientizarea administrării fiscale a obligațiilor fiscale privind impozitul pe veniturile respective, precum și simplificarea procesului de conformare fiscală a contribuabililor persoane fizice cetățeni care obțin venituri din darea în arendă a terenurilor agricole.

Menționăm că, reținerea finală a impozitului la sursa de plată scutește beneficiarul veniturilor respective de la includerea lor în componența venitului brut, precum și de la declararea acestora.

La fel, menționăm că, cota propusă are drept scop asigurarea respectării principiului echității fiscale, prin impozitarea veniturilor respective la cota primei trepte de impozitare a persoanelor fizice cetățeni.

10. Concomitent, se propune majorarea cotei de impozitare a veniturilor persoanelor fizice cetățeni obținute din transmiterea în posesie și/sau în folosință (locațiune, arendă, uzufruct) proprietate imobiliară unor altor persoane fizice cetățeni de la 5% la 10% din valoarea contractului. Măsura dată are drept scop asigurarea respectării principiului echității fiscale, prin impozitare tuturor

veniturilor persoanelor fizice cetățeni din darea în posesie și/sau în folosință (locățiune, arendă, uzufruct) a proprietății imobiliare la aceeași cotă de 10 %, indiferent de persoana a cărei sunt transmise aceste bunuri (costul măsurii date constituie: +2,7 mln. lei).

Menționăm că, legislația fiscală actuală prevede că în cazul în care persoana fizică transmite în posesie și/sau în folosință (locățiune, arendă, uzufruct) a proprietății imobiliare agenților economici, veniturile acestei persoane se impozitează cu 10%, iar în cazul când această proprietate este transmisă altei persoanei fizice cetățeni venitul se impozitează la cota de 5%.

11. O altă măsură ține de aplicarea cotei standard a TVA de 20% pentru serviciile legate de operațiunile de acordare de licențe și eliberarea de brevete (cu excepția celor de intermediere și a celor aferente importului de mărfuri prevăzute la art.11 alin.(1) lit.d) din Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal), referitoare la obiectele dreptului de autor și ale drepturilor conexe (costul măsurii date constituie: +80,0 mln. lei).

Actualmente, conform art.103 alin.(1) pct.7) din Codul fiscal, sunt scutite de TVA serviciile legate de operațiunile de acordare de licențe și eliberarea de brevete (cu excepția celor de intermediere și a celor aferente importului de mărfuri prevăzute la art.11 alin.(1) lit.d) din Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal), referitoare la obiectele dreptului de autor și ale drepturilor conexe.

Scopul modificării propuse este racordarea prevederilor legislației fiscale naționale la legislația și practica Uniunii Europene, majorarea bazei impozabile, precum și legalizarea utilizării softurilor licențiate și a altor obiecte de proprietate intelectuală.

12. O altă măsură ține de aplicarea pe teritoriul Republicii Moldova a cotei reduse a TVA de 8% la livrarea biocombustibilului solid destinat producerii energiei termice și apei calde, inclusiv și a materiei prime utilizate în scopul producerii biocombustibilului solid, sub formă de produse din activitatea agricolă

și silvică, reziduurile vegetale agricole și forestiere, reziduurile vegetale provenite din industria alimentară, reziduurile de lemn.

Actualmente, art.104 lit.b<sup>1)</sup>) din Codul fiscal prevede aplicarea cotei zero a TVA doar pentru biomasa lemnoasă, erbacee și din fructe destinată producerii energiei termice și apei calde.

Astfel, conform modificărilor propuse, cota redusă a TVA de 8% se aplică atât pentru biocombustibilul solid, cât și pentru materia primă utilizată la producerea acestuia, care este prevăzută în Tabelul nr.1 din Hotărîrea Guvernului nr.1070 din 27 decembrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la biocombustibil solid.

Propunerea de aplicare a cotei reduse a TVA de 8% pe tot lanțul de producere și livrare a biocombustibilului solid și a materiei prime destinată producerii acestuia este condiționată de tratamentul fiscal existent la moment pentru producția de fitotehnie și horticultură, în contextul în care, materia primă destinată producerii biocombustibilului solid este asigurată în mare parte din ramurile respective ale agriculturii.

Scopul modificării propuse prin aplicarea cotei reduse a TVA de 8% în loc de 0% este reducerea cheltuielilor bugetare în partea ce ține de restituirea sumei TVA, precum și reducerea cheltuielilor administrative aferente restituirii TVA la beneficierea de aplicarea cotei zero a TVA.

Suplimentar, având în vedere angajamentele Republicii Moldova față de comunitatea internațională, în ceea ce ține de transpunerea legislației comunitare și, implicit, a abordării europene la promovarea surselor proprii de energie regenerabilă – biomasă, în cazul Republicii Moldova, considerăm necesară oferirea unui suport tuturor actorilor din domeniul respectiv – atât subiecții de pe filiera de consum, cât și de producere a biocombustibilului solid.

Astfel, întru asigurarea unei creșteri continue și constante a pieței locale de producere a biocombustibil solid, precum și aplicarea unor instrumente de stimulare a consumului de combustibil național, se propune efectuarea modificărilor privind aplicarea cotei reduse de 8% a TVA atât la livrarea pe

teritoriul Republicii Moldova a biocombustibilul solid destinat producerii energiei termice, cât și a materiei prime utilizate la producerea acestuia.

13. De asemenea, în contextul introducerii scutirii de TVA a vehiculelor cu motor electric, se propune scutirea de TVA a scuterilor cu motor electric de la poziția tarifară 871190900, pentru a asigura același regim fiscal aferent mijloacelor de transport electrice (costul măsurii date constituie: -0,2 mln. lei).

Scopul acestei propuneri constă în facilitarea importului și livrării scuterilor cu motor electric, fapt ce va influența pozitiv mediul înconjurător.

14. La capitolul accize, se prevede excluderea normelor ce reglementează modul de indexare a cotelor accizelor la produsele petroliere importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova. În acest sens, cotele accizelor urmează a fi stabilite în Codul fiscal pentru o perioadă de 3 ani, ceea ce va asigura o predictibilitate atât pentru mediul de afaceri, cât și pentru veniturile bugetare.

15. De asemenea, se propune exceptarea de aplicare a scutirii accizelor pentru alcool etilic utilizat de subiecții impunerii care desfășoară concomitent activitate economică în industria parfumeriei și cosmetice și în domeniul producerii și comercializării produselor alcoolice.

Modificarea are drept scop neadmiterea aplicării scutirii de acciz pentru alcoolul etilic nedenaturat utilizat în alte scopuri decât cel destinat utilizării în industria de parfumerie și cosmetică.

16. De asemenea, se prevede ajustarea cotelor accizelor stabilite în sume fixe (băuturi alcoolice, produse din tutun, oxigen; azot; articole de bijuterie sau de giuvaiererie), la rata inflației prognozată pentru anii 2017-2019 (5%), reieșind din Obiectivele politicii fiscale și vamale pe termen mediu 2017 – 2019 (costul măsurii date constituie: +28,8 mln. lei).

La aceasta, accizele stabilite în valută străină pentru azot și oxigen urmează a fi prevăzute în lei prin racordarea valorii accizei la cursul mediu valutar de 22,24 lei (cursul mediu valutar pentru primul semestru al anului 2016).

17. Totodată, se propune majorarea cotelor accizelor la produsele petroliere importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova (benzina, motorina și

derivații acestora, gazele lichefiate și naturale) la mărimea determinată în contextul racordării treptate a cotelor accizelor la cele stabilite în Directiva 2003/96/CE din 27.10.2003 conform calendarului stabilit în Acordul de Asociere RM-UE (costul măsurii date constituie: +132,9 mln. lei).

Astfel, potrivit Directivei menționate, cota minimă a accizului constituie:

benzină (carburant) - 359 euro/1000 l;

motorină - 330 euro/1000 l;

gaze lichefiate - 125 euro/1000 kg;

gaze naturale - 2,6 euro per valoare calorifică brută în gigajoule.

18. Paralel cu aceasta, se prevede majorarea cotei accizului pentru țigarele cu filtru și fără filtru, în vederea ajustării graduale a acestora la nivelul țărilor din regiune, inclusiv la standardele europene (costul măsurii date constituie: +300,4 mln. lei). Astfel, la 1000 bucăți de țigarete cu filtru cota accizelor va fi de 350 lei + 12%, dar nu mai puțin de 460 lei – pentru anul 2017, 400 lei +12%, dar nu mai puțin de 520 lei – pentru anul 2018 și respectiv 450 lei +12%, dar nu mai puțin de 580 lei – pentru anul 2019, iar cota accizului la țigarele fără filtru urmează a fi majorată cu 40 lei / 1000 bucăți.

În acest sens, în conformitate cu angajamentele asumate privind armonizarea la Directiva 2011/64/UE din 21.06.2011 privind structura și ratele accizelor aplicate tutunului prelucrat, Republica Moldova urmează să aplice până în anul 2025 cota accizului nu mai mică de 90 Euro pentru 1000 de țigarete, indiferent de prețul ponderat de vânzare cu amănuntul.

Ținând cont de cele expuse mai sus, acest fapt va permite acumularea de noi surse financiare la buget, precum și diminuarea consumului articolelor din tutun, mărfuri ce au o influență negativă asupra sănătății populației și a dezvoltării societății în general.

19. Concomitent, în urma revizuirii listei mărfurilor supuse accizelor se prevede anularea accizului pentru aparatele de înregistrare și reproducere a sunetului, aparatele video de înregistrat sau de reprodus și aparatele de recepție pentru radiodifuziune. Excluderea mărfurilor respective din lista mărfurilor

suspuse accizelor este determinată de faptul că, costul de administrare a mărfurilor respective este mai mare decât veniturile încasate din aplicarea accizului (costul măsurii date constituie: -1,3 mln. lei).

20. Suplimentar, se prevede stabilirea cotei accizului pentru autoturisme în valută națională MDL, fiind aplicată rata medie a cursului valutar oficial al leului moldovenesc stabilit pentru primul semestru al anului 2016.

Modificarea are drept scop aplicarea unei cote a accizului constante care nu va fluctua în dependență de rata de schimb a valutei naționale.

La aceasta, se propune revizuirea modului de determinare a cotei accizului pentru autoturisme, aceasta fiind majorată cu cotele suplimentare stabilite în dependență de termenul de exploatare a autoturismelor, prevăzute în Note la Anexa nr.2.

Modificarea are drept scop facilitarea modului de calculare a accizelor pentru autoturisme și excluderea interpretării și aplicării eronate a cotelor accizelor.

De asemenea, se propune micșorarea cotei accizului până la 2,5 euro cu aplicarea ratei medii a cursului valutar oficial al leului moldovenesc pentru autoturisme cu capacitate cilindrică de 3000 cm<sup>3</sup> (benzină) și cu capacitate cilindrică de 2500 cm<sup>3</sup> (diesel) față de cele stabilite pentru anul 2016 în valoare de 3,72 euro.

Reducerea cotei accizului de la 3,72 euro la 2,5 euro, este determinată de faptul că nivelul majorat a accizei a avut ca efect reducerea numărului de autoturisme la capitolul respectiv. În acest sens, numărul autoturismelor importate cu capacitate cilindrică de 3000 cm<sup>3</sup> (benzină) a scăzut de la 1452 unități în 2014 la 300 unități în 2015 (micșorînd încasările aferente accizelor cu 33,85 mln. lei), iar cel al autoturismelor cu capacitate cilindrică de 2500 cm<sup>3</sup> (diesel) a scăzut de la 375 unități la 282 unități în 2015 față de 2014 (micșorînd încasările aferente accizelor cu 9,57 mln. lei).

21. În vederea consolidării autonomiei financiare a autorităților locale prin majorarea surselor proprii de venit, precum și, în vederea compensării pierderilor

ca urmare a unei baze impozabile subestimate, precum și, pentru a compensa pierderile ca urmare a unei baze impozabile subestimate se propune majorarea intervalelor de impozitare a cotei maxime de la „0,3%” la „0,4%”, precum și a cotei pentru bunurile imobiliare cu altă destinație decât cea locativă sau agricolă, inclusiv exceptând garajele și terenurile pe care acestea sînt amplasate și loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele de la „0,1%” la „0,4%” (costul măsurii date constituie- +131 mln. lei).

De menționat că, modificarea respectivă este impusă și de faptul că, bunurile imobiliare nu au fost reevaluate niciodată din momentul în care au fost evaluate (2004, 2007).

22. Se propune stabilirea obligației gospodăriilor țărănești (de fermier) de a calcula și achita de sine stătător obligațiile fiscale privind taxele locale, precum și a impozitului funciar și impozitului pe bunurile imobiliare, neevaluate de organele cadastrale.

Menționăm că, gospodăria țărănească (de fermier) reprezintă o formă de activitate antreprenorială și în multe cazuri face parte din categoria agenților economici mari.

Totodată, evidența obligațiilor fiscale calcularea și achitate la primării în cazul gospodăriilor țărănești (de fermier) nu permite o evidență eficientă a plăților și ca urmare nu poate fi asigurată plenitudinea calculării și achitării plăților de către gospodăriilor țărănești (de fermier).

Concomitent, modificările se propun din următoarele considerente :

- 1) are drept scop micșorarea numărului de dări de seamă,
- 2) contravine prevederilor art.129, alin.(9);
- 3) contravine prevederilor art.187 și art.292 alin.(3);
- 4) subiectul care prezintă darea de seamă și subiecții care achită taxele locale, sunt diferite persoane, drept urmare conținutul dării de seamă poartă un caracter informațional, respectiv, către suma calculată nu pot fi aplicate prevederile titlului V capitolului 6 al Codului fiscal „Responsabilitatea de stingerea obligației fiscale”;

5) termenele de prezentare a dării de seamă sunt diferite.

23. Se propune extinderea facilităților fiscale prevăzute în prezent pentru companii IT și angajații acestora pînă în anul 2020 inclusiv, în vederea asigurării unui mediu de afaceri previzibil și favorabil în industria IT.

Măsura are drept scop asigurarea unui mediu de afaceri previzibil și investițional favorabil în industria IT.

24. De asemenea, se propune ca din contul sumei accizului achitat pentru materia primă (de la pozițiile tarifare 270710100, 270720100, 270730100, 270750, 270900100, 271011110 – 271019290, 290110000, 290124100, 290129000, 290211000, 290219, 290220000, 290230000, 290244000, 290290900, 290511000 – 290513000, 290514, 290516, 2909, 381400900, 381700800) utilizată în procesul de prelucrare și/sau fabricare pentru obținerea altor mărfuri nesupuse accizelor, să fie stinse restanțele față de buget la impozite și taxe, iar în lipsa restanțelor - transferarea la contul bancar al contribuabilului.

Modificarea are drept scop susținerea producătorilor autohtoni care utilizează carburanți și combustibili drept materie primă pentru fabricarea mărfurilor nesupuse accizelor, avînd ca finalitate reducerea prețului de vînzare a mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova.

Actualmente, potrivit art.125 alin.(2<sup>1</sup>) din Codul fiscal, suma accizelor achitată la mărfurile supuse accizelor, utilizate în procesul de prelucrare și/sau de fabricare pentru obținerea altor mărfuri nesupuse accizelor se reportează la consumuri sau la cheltuieli.

#### **Legea pentru punerea în aplicare a titlului V al Codului fiscal nr.408-XV din 26 iulie 2001**

25. Legea se completează cu un nou capitol privind aspectele administrativ internaționale, care este elaborat în vederea executării punctului 53.3. din Planul de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană pentru anii 2014-2016, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.808 din 7 octombrie 2014.

Modificările propuse stabilesc norme privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal și asistență reciprocă în materie de recuperare a creanțelor/restanțelor legate de taxe, impozite, drepturi și alte măsuri.

De asemenea, aceste prevederi reglementează norme și proceduri potrivit cărora Republica Moldova cooperează cu alte state, în vederea realizării unui schimb de informații și asistență, care este în mod previzibil relevant pentru administrarea și aplicarea legilor interne ale statelor respectiv, în privința taxelor și impozitelor prevăzute de cadrul de reglementare.

Prezentul titlu conține și dispoziții privind schimbul de informații prevăzut la alin. (1) prin mijloace electronice, precum și norme și proceduri potrivit cărora Republica Moldova cooperează cu alte state.

Măsurile respective nu afectează aplicarea în Republica Moldova a normelor privind asistența reciprocă în materie penală și nu aduce atingere îndeplinirii nici unei obligații a Republicii Moldova în temeiul altor instrumente juridice, inclusiv acorduri bilaterale sau multilaterale, în ceea ce privește cooperarea administrativă extinsă.

**Legea pentru punerea în aplicare a titlului VI din Codul fiscal nr. 1056-XIV din 16 iunie 2000.**

26. Se prevede extinderea cu 2 ani a termenului de implementare a noului sistem de impozitare a bunurilor imobiliare, bazat pe valoarea de piață, pentru bunurile neevaluate la această valoare, în contextul neevaluării în termen a tuturor bunurilor imobiliare în scopul impozitării.

Suplimentar se propune concretizarea modului de determinare a bazei impozabile în cazul bunurilor imobiliare neevaluate de către organele cadastrale în scopul impozitării.

Astfel, costul bunurilor imobiliare impozabile se determină, după cum urmează:

- în cazul persoanelor juridice și persoanelor fizice înregistrate în calitate de întreprinzător persoane care desfășoare activități profesionale conexe sectorului justiției - în baza documentelor de evidență contabilă;

- în cazul persoanelor fizice care nu sunt înregistrate în calitate de întreprinzător – în baza documentelor care se păstrează în arhivele organelor cadastrale și/sau conform valorii de inventariere, apreciată de către comisiile de specialitate formate din cadrul primăriilor.

- *Modificări ce au drept scop perfecționarea, concretizarea și corelarea legislației fiscale.*

27. Se prevede concretizarea pentru care cheltuieli se permite deducerea în mărime de 100% aferent mijloacelor de transport aerian internațional.

Astfel, cheltuielile aferente reparației mijloacelor de transport aerian internațional care sînt utilizate în activitatea de întreprinzător a agentului economic, conform contractului de arendă (locațiune), leasing operațional se vor permite spre deducere în scopuri fiscale în mărime de 100% din suma calculată a ratei de leasing operațional suportate pe parcursul perioadei fiscale.

28. Pentru a nu admite interpretări duale, se propune stipularea expresă a tratamentului fiscal al aporturilor fondatorilor societății în vederea acoperirii pierderilor înregistrate, acest fapt oferind posibilitatea de interpretare ambiguă a prevederilor legii și generează o arie de trafic de influență sau abuz de putere din partea organelor de control.

Actualmente, art.20 lit.m) și art.55 din Codul fiscal, stabilesc că contribuțiile la capitalul unui agent economic în schimbul cotei de participație la capitalul social constituie surse de venit neimpozabilele.

Conform art.17 alin.(16) din Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007, pierderea contabilă reportată conform statutului entității se acoperă din profitul net al perioadelor de gestiune curentă și precedentă, din rezerve și din capitalul social, din *contribuțiile suplimentare ale proprietarilor* (asociaților, participanților, acționarilor) potrivit hotărârii adunării generale a acestora, iar în întreprinderile de

stat și municipale - de organele centrale de specialitate ale administrației publice, de autoritățile administrației publice locale.

Potrivit art. 22 alin. (3) din Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135-XVI din 14.06.2007, în calitate de aport la capitalul social pot fi bunuri, inclusiv drepturi patrimoniale și bani.

Prevederile SNC „Venituri”, califică venitul creșteri ale beneficiilor economice înregistrate în cursul perioadei de gestiune, sub forma intrărilor de active sau majorării valorii acestora, sau a diminuării datoriilor care au drept rezultat creșteri ale capitalului propriu, cu excepția creșterilor legate de contribuțiile proprietarilor.

Totodată, prevederile art.44 alin.(7) din Codul fiscal stabilesc că, în scopuri fiscale se pot folosi metode de evidență financiară bazate pe prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate și Standardelor Internaționale de Raportare Financiară care nu contravin prevederilor Titlului II al Codului fiscal.

Astfel, contribuțiile suplimentare ale fondatorilor în calitate de aport pentru acoperirea pierderilor perioadelor de gestiune precedente a entității nu va fi supusă impozitării.

29. Se propune concretizarea modului de utilizare a scutirilor personale prin completarea categoriei persoanelor invalide din copilărie cu persoanele care dețin invaliditatea ca urmare a unor afecțiuni congenitale, modificarea respectivă se propune întru aducerea în concordanță a prevederilor din Codul fiscal cu noțiunile utilizate din legislația din domeniul sănătății, și anume a prevederilor pct. 28 din anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 65 din 23.01.2013. Completarea are drept scop de a nu exclude din categoria persoanelor invalide din copilărie și persoanele care dețin invaliditatea ca urmare a unor afecțiuni congenitale.

30. Totodată, se propune concretizarea poziției tarifare pentru alcoolul etilic nedenaturat, destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină în ambalaj până la 2 litri.

31. În vederea excluderii inexactităților la determinarea proratei la completarea declarației privind TVA pentru ultima perioadă fiscală, se propune

precizarea modului de indicare a proratei în cazul ajustării sumei TVA trecute în cont aferent procurărilor destinate pentru efectuarea livrărilor mixte în ultima lună a anului și anume, aproximarea acesteia conform regulilor matematice pînă la un semn după virgulă.

Actualmente, prevederile art.102 alin.(3) din Codul fiscal nu specifică necesitatea aproximării valorii proratei în cazul în care acestea nu este un număr întreg ci o valoare zecimală.

32. Se propune specificarea expresă a scutirii de TVA pentru transmiterea în locațiune a locuinței și transmiterea în arendă a pămîntului.

Actualmente, scutirea de TVA se aplică pentru livrarea locuinței, pămîntului, arenda acestora, ceea ce presupun că, atît arenda pămîntului, cît și arenda locuinței sunt scutite de TVA.

Însă, potrivit art.911 alin.(1) din Codul civil nr.1107-XV din 06 iunie 2002, arenda este contractul încheiat între o parte – proprietar, uzufructuar sau un alt posesor legal de terenuri și de alte bunuri agricole (arendator) – și altă parte (arendaș) cu privire la exploatarea acestora pe o perioadă determinată și la un preț stabilit de părți.

Astfel, arenda se aplică doar pentru terenuri și alte bunuri agricole.

Totodată, conform art.875 din Codul civil, prin contractul de locațiune, o parte (locator) se obligă se dea celeilalte părți (locatar) un bun determinat individual în folosință temporară sau în folosință și locațiune temporară, iar acesta se obligă să plătească chiria.

La aceasta, conform normelor juridice contractele de locațiune se referă și la locuințe.

În contextul celor expuse supra, scopul modificărilor propuse este excluderea interpretărilor eronate privind regimul fiscal al TVA aferent transmiterii locuinței în locațiune și vine întru racordarea normelor din Codul fiscal la normele juridice prevăzute în Codul civil.

33. Se prevede specificarea expresă a serviciilor financiare care sunt scutite de TVA și anume transferurile efectuate inclusiv prin intermediul prestatorilor serviciilor de plată.

Actualmente, scutirea de TVA se aplică asupra unui spectru larg de servicii financiare, inclusiv pentru efectuarea transferurilor, fără specificare expresă aferentă efectuării acestora prin intermediul prestatorilor serviciilor de plată.

Scopul modificării propuse constă în elucidarea interpretărilor duale în partea ce ține de scutirea de TVA a serviciilor de recepționare a plăților electronice (prin intermediul oricăror dispozitive de comunicație electronică), utilizarea cărora la moment înregistrează o creștere considerabilă, concomitent cu corelarea noțiunilor utilizate în legislația financiar-bancară.

Astfel, potrivit art.5 alin.(1) din Legea nr.114 din 18 mai 2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică, persoanele juridice care au dreptul de a presta servicii de plată (în continuare – *prestatori de servicii de plată*) sînt:

- a) băncile care activează în conformitate cu Legea instituțiilor financiare;
- b) societățile de plată;
- c) societățile emitente de monedă electronică;
- d) furnizorii de servicii poștale care activează în conformitate cu Legea poștei;
- e) Banca Națională a Moldovei (în continuare – *Banca Națională*) – în cazul în care nu acționează în calitate de autoritate a politicii monetare sau în calitate de altă autoritate publică;
- f) Trezoreria de Stat din cadrul Ministerului Finanțelor (în continuare – *Trezoreria de Stat*).

34. Totodată, se prevede interzicerea înstrăinării sau transmiterii în folosință sub orice formă prevăzută de legislație atît integral, cît și părți componente ale activelor materiale pe termen lung utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor, destinate includerii în capitalul statutar (social) și sunt scutite de TVA și taxă vamală.

Actualmente, art.103 alin.(1) pct.29) din Codul fiscal și art.28 lit. q<sup>2</sup>) din Legea nr.1380-XIII din 20.11.1997 prevede doar anumite forme de înstrăinare și transmitere a activelor materiale pe termen lung, care au beneficiat de scutirea de TVA și taxă vamală la introducerea în capitalul statutar (social) al agentului economic.

Scopul modificărilor propuse este evitarea interpretărilor duale ale legislației, precum și prevederea tuturor formelor de înstrăinare sau transmitere pe care le pot utiliza agenții economici, care au introdus activele materiale pe termen lung în capitalul statutar (social) cu aplicarea facilităților fiscale și vamale.

Modificarea este prevăzută și în art.28 lit. q<sup>2</sup>) din **Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997.**

35. Concretizarea tipurilor de deșeuri care sunt scutite de TVA astfel încât să nu existe dubii la interpretarea legii.

Actualmente, scutirea de TVA se aplică pentru materia primă secundară, inclusiv deșeuri și reziduuri de hârtie și de carton, de cauciuc, de plastic și de sticlă (cioburi de sticlă), de metale feroase și neferoase, reziduurilor industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora, procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către subiecții impozabili licențiați ca rezultat al activității lor de întreprinzător în Republica Moldova. Cu toate acestea, cadrul legal privind deșeurile de producție și menajere nu prevede expres noțiunea de materii prime secundare.

Astfel, scopul modificării date este excluderea interpretărilor duale privind aplicarea normei respective, precum și racordarea termenilor utilizați actualmente în Legea nr.1347 din 09 octombrie 1997 privind deșeurile de producție și menajere.

36. În vederea ajustării terminologiei utilizate în Codul fiscal la terminologia specifică domeniul proprietății intelectuale, se prevede stabilirea locului prestării serviciilor aferente transmiterii obiectelor de proprietate industrială, precum și referitoare la obiectele dreptului de autor și ale drepturilor conexe.

37. O altă modificare ține de concretizarea normei juridice care prevede că estimarea impozitului pe venit se efectuează numai în cadrul efectuării controlului fiscal.

Estimarea venitului impozabil prin metode indirecte poate fi efectuată exclusiv în cadrul controlului fiscal, avînd ca bază constatările incluse în actul de control fiscal, în baza căruia se emite decizia conducerii Serviciului Fiscal referitoare la rezultatele controlului.

Suma disponibilului de mijloace bănești, declarate la organul fiscal, este luată în considerație doar în cadrul controlului fiscal, atunci cînd legal se deschide pachetul ce conține declarația de disponibil. Conform art.226<sup>16</sup> alin.(11), informația din declarațiile de disponibil poate fi utilizată doar în cadrul controlului fiscal cu aplicarea metodelor indirecte de estimare, adică în cazul cînd nu este posibil de a demonstra sursa venitului estimat.

Anume din aceste considerente este necesar de a accentua, că estimarea venitului impozabil se efectuează numai în urma controlului fiscal.

38. Pornind de la faptul că legislația în vigoare nu definește noțiunea de „efectiv de salariați”, respectiv conduce la interpretarea duală a termenului menționat și creează impedimente în procesul de administrare a taxei pentru amenajarea teritoriului, se propune definirea în Codul fiscal a noțiunii de „efectiv de salariați”, care urmează a fi utilizată ca calcularea corectă a obligațiilor fiscale privind taxa pentru amenajarea teritoriului.

Noțiunea în cauză anterior a fost expusă în ”Precizările metodologice statistice privind efectivul și câștigurile salariale ale personalului angajat, aprobate de Departamentul Statistică și Sociologie prin Ordinul nr.87 din 29 septembrie 2004” și a fost folosită în scopuri fiscale.

Totodată, reieșind din faptul că, la momentul actual aceste ”Precizări” sunt anulate și printre definițiile care sunt folosite în scopuri statistice în actelor normative ale Biroului Național de Statistica nu se regăsește noțiunea ”efectiv de salariați”, considerăm oportun de a introduce în scopuri fiscale noțiunea ”efectiv de salariați”.

39. O altă măsură de concretizare prevede racordarea prevederilor Legii nr.1056-XIV din 16 iunie 2000 la completările operate în art.279 din Codul fiscal prin Legea nr.138 din 17 iunie 2016, care prevăd acordarea începând cu 1 ianuarie 2017 a dreptului autorității administrației publice locale de a efectua evaluarea sau reevaluarea bunurilor imobiliare din unitatea administrativ-teritorială respectivă din contul bugetului local sau altor surse.

Astfel, asupra bunurilor respective urmează a fi aplicate cotele și normele stabilite în Codul fiscal și nu cele din Legea nr.1056-XIV din 16 iunie 2000.

Impozitarea acestor bunuri conform valorii estimate se va realiza începând cu anul următor anului în care bunurile imobiliare au fost evaluate.

- *Principalele amendamente în partea ce ține de politica de administrare fiscală.*

40. La capitolul măsuri de administrare fiscală acordarea dreptului nerezidentului de a solicita restituirea impozitului achitat în plus, în vederea diminuării poverii administrative pentru contribuabili și optimizarea activității curente a organelor fiscale.

În unele cazuri persoanele rezidente ale Republicii Moldova care au obligația reținerii impozitelor la sursa de plată, la achitarea veniturilor rețin la sursa de plată un impozit, potrivit cotelor prevăzute de Convențiile (Acordurile) pentru evitarea dublei impunerii, în lipsa certificatului de rezidență.

Ca urmare a studierii practicilor statelor membre IOTA și statelor CSI, în partea ce ține de eliberarea certificatelor de rezidență, au fost stabilite cazuri când atestările respective se fac în a doua jumătate a anului (după termenul de 183 de zile) sau pentru anul trecut.

Condițiile rigide stabilite de legislația națională de prezentare a certificatului de rezidență pînă la data plății, implică dificultăți de respectare a normei în cazul în care plățile se fac în prima jumătate a anului.

Totodată, potrivit procedurii amiabile stabilite de Tratatul internațional, în termenul stabilit de aceste (2 – 3 ani), nerezidentul este în drept de a solicita restituirea impozitului achitat în plus.

Modificarea are drept scop micșorarea poverii administrative pentru contribuabili și optimizarea activității curente a organelor fiscale.

41. Suplimentar, se prevede micșorarea termenului de depunere a declarației cu privire la impozitul pe venit în cazul contribuabililor care nu au activitate, cu scopul micșorării poverii administrative pentru contribuabili și optimizarea activității curente a organelor fiscale.

42. Se propune ca toate formularele dărilor de seamă, precum și alte formulare fiscale emise de organele fiscale să fi aprobate de Ministerul Finanțelor. Modificarea are drept scop eficientizarea administrării fiscale prin minimizarea timpului de aprobare / ajustare a acestor formulare.

Menționăm că, stabilirea formei, conținutului și modului de completare și prezentare a dărilor de seamă fiscale reprezintă aspecte de ordin tehnic care rezultă din capacitățile și resursele organului fiscal privind recepționare și prelucrarea datelor conținute în formularele dărilor de seamă, precum și altor formulare fiscale emise de organele fiscale. Conținutul informațiilor acestora reiese strict din prevederile legislației fiscale în vigoare și prin intermediul acestora nu pot fi stabilite alte prevederi sau norme suplimentare, fapt pentru care nu este necesar o aprobare de Guvern, care implică împovărarea sistemului administrației publice centrale. (corespondență, examinare, avizare, etc.)

La aceasta, comunicăm că, Serviciul Fiscal de Stat este în continuu ajustare /adaptare și perfecționare a sistemelor informatice utilizate pentru prelucrarea și agregarea datelor aferent obligațiilor administrate, ceea ce necesită ajustarea în termen optim a formei formularelor și dărilor de seamă fiscale, ceea ce nu poate fi realizat în cazul aprobării formularelor acestora de către Guvern.

De asemenea, menționăm că, practica internațională precum și experții străini la fel recomandă ca toate formularele dărilor de seamă, precum și alte

formulare fiscale emise de organele fiscale să fi aprobate de organul fiscal sau de către Ministerul Finanțelor.

43. De asemenea, se propune reflectarea în Codul fiscal a modalității de excludere din trecerea în cont și raportarea la cheltuieli a sumei TVA în cazul modificării regimului fiscal pentru livrarea mărfurilor (serviciilor) din impozabil în scutit de TVA, precum și modalitatea de trecere în cont a sumei TVA anterior raportată la costuri sau cheltuieli la modificarea regimului fiscal pentru livrarea mărfurilor (serviciilor) din scutit de TVA în impozabil.

Totodată, se permite excluderea de la trecerea în cont a sumei TVA pentru stocurile de mărfuri rămase, iar pentru activele materiale și nemateriale supuse uzurii – în mărimea sumei TVA aferente valorii reziduale (contabile), fără a lua în considerare valoarea reevaluată.

Concomitent, se permite trecerea în cont a sumei TVA în mărimea atribuită la costuri sau cheltuieli pentru stocurile de mărfuri rămase, iar pentru activele materiale și nemateriale supuse uzurii – în mărimea sumei TVA aferente valorii reziduale (contabile), fără a lua în considerație valoarea reevaluată.

Raportarea sumei TVA la cheltuieli, precum și trecerea în cont a sumei TVA raportată anterior la costuri sau la cheltuieli este perioada fiscală în care mărfurile (serviciile), inclusiv activele materiale și nemateriale supuse uzurii, se efectuează în perioada fiscală imediat următoare în care a fost modificat regimul fiscal.

Suplimentar, este de menționat că, suma TVA care se exclude de la trecerea în cont nu se include în costul mărfurilor serviciilor, inclusiv a activelor materiale și nemateriale supuse uzurii, ci se raportează la cheltuieli.

Actualmente, art.102 din Codul fiscal nu reglementează modul de reflectare a sumelor TVA raportate la cheltuieli sau trecute în cont în cazul modificării regimului fiscal privind TVA din scutit în impozabil și invers.

Scopul modificărilor propuse este de a prevedea expres mecanismul de reflectare a sumei TVA în cazul modificării regimului fiscal privind TVA din scutit în impozabil sau din regimul fiscal impozabil în regim fiscal scutit de TVA.

44. O altă măsură ține de acordarea posibilității agentului economic de trecere în cont a sumei TVA pentru serviciile procurate în luna în care a avut loc livrarea acestora, dacă agentul economic primește factura fiscală pînă la data de 10 inclusiv a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea.

La aceasta, se propune stabilirea obligației de înregistrare în Registru general electronic al facturilor fiscale de către cumpărător și exercitarea dreptului la trecerea în cont a sumei TVA doar în cazul înregistrării ei în temenii prestabiliți în registrul respectiv de către cumpărător. Astfel, agentul economic nu mai este obligat să țină registrul de evidență a procurărilor de mărfuri, servicii, dat fiind faptul că facturile fiscale primite vor fi obligatoriu înregistrate în Registrul general electronic al facturilor fiscale pînă la data de 10 inclusiv a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin factura fiscală respectivă. Totodată, agentul economic urmează să înregistreze facturile fiscale pe valorile materiale, serviciile livrate în registrul de evidență a livrării de mărfuri, servicii pînă la data de 5 inclusiv a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin factura fiscală respectivă.

Prin modificările respective se va institui un mecanism ce va permite Serviciului Fiscal de Stat depistarea din oficiu a cazurilor de trecere neîntemeiată în cont a sumei TVA de către subiecții impozabili în baza facturilor fiscale primite de la furnizori ce nu-și onorează obligațiile fiscale față de buget, și va permite minimizarea efectelor fenomenului documentării tranzacțiilor fictive.

De asemenea, modificările în cauză au drept scop înlăturarea inadvertențelor existente în legislație, care condiționează exercitarea dreptului la trecerea în cont a sumei TVA de către cumpărători de acțiunile ce urmează a fi întreprinse de terțele persoane - furnizori prin înregistrarea de către ultimii în Registru general electronic a facturilor fiscale emise.

45. O altă măsură ține de stabilirea unor prevederi ce țin de acordarea dreptului organului fiscal de a iniția de sine stătător procedura de anulare a înregistrării subiectului impunerii cu accize. Aceasta se regăsește în Instrucțiunea cu privire la anularea înregistrării subiecților impunerii cu accize, aprobată prin

Ordinul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr.871 din 10 iunie 2014, respectiv se propune a fi aprobată prin Lege.

46. Se propune modificarea termenului de restituire a sumei impozitului pe venit achitat în plus de al 1 aprilie pentru toate cererile la 1 aprilie - pentru cererile depuse în mod electronic și 1 iunie - pentru cele prezentate pe suport hârtie, aceasta v-a permite excluderea cazurilor de tergiversare a examinărilor sau de refuz temporar în partea ce ține de restituirea sumei.

Necesitatea acestei modificări constă în faptul că efectuarea restituirii începând cu data de 1 aprilie pentru anul precedent, implică costuri suplimentare pentru persoane de a prezenta documente confirmative, cât și riscuri pentru organul fiscal asupra estimării corecte a sumei pasibile restituirii. În acest sens, pentru asigurarea verificării informațiilor disponibile în Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat este necesar de timp pentru procesarea datelor din declarațiile fiscale ale contribuabililor. Practica ultimilor ani demonstrează că perioada de procesare a celor 189 de mii (nr. mediu de declarații recepționate de la contribuabili persoane fizice pe parcursul ultimilor doi ani) se încheie către sfârșitul lunii mai.

47. Se propune completarea Codului fiscal cu o normă ce prevede anularea codului fiscal și în rezultatul radierii din oficiu a persoanelor juridice inactive și a întreprinzătorilor individuali inactivi care corespund noțiunilor stabilite de art.2 din Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr.220-XVI din 19 octombrie 2007, și anume, în decurs de 12 luni de la data înregistrării sau pe parcursul ultimilor 3 ani, nu a prezentat dările de seamă prevăzute de legislație, nu a efectuat operațiuni pe niciun cont bancar, nu este fondator al unei alte persoane juridice, nu are filiale și reprezentanțe, nu are datorii la bugetul public național, nu a fost înregistrat în calitate de contribuabil al TVA și nu are înregistrate la Serviciul Fiscal de Stat mașini de casă și de control cu memorie fiscală.

Totodată, cadrul legislativ și normativ stabilește pentru unele categorii de contribuabili anularea codului fiscal de către organul fiscal.

48. O altă măsură ține de stabilirea unor norme de a nu admite sancționarea contribuabililor pentru neprezentarea sau prezentarea cu depășirea termenului a dărilor de seamă din cauza neasigurării funcționalității conforme a serviciilor fiscale electronice de către instituțiile și întreprinderile responsabile de aceasta.

49. În vederea aducerii în concordanță a prevederilor art.249 cu prevederile Capitolului 11<sup>1</sup> din Codul fiscal se prevede introducerea unui nou tip de decizie asupra cazului de încălcare fiscală.

Conform art.226<sup>6</sup> alin.(6) din Codul fiscal, pentru subiecții estimării care, la data de 31 decembrie 2011, aveau 18 ani împliniți și care au fost sau nu au fost obligați să depună declarația de disponibil a mijloacelor bănești la situația din 01 ianuarie 2012, venitul impozabil estimat se determină prin diminuarea acestuia cu 500 mii de lei. Pentru subiecții estimării care au depus această declarație, venitul impozabil estimat va fi determinat prin diminuarea acestuia cu suma de mijloace bănești declarate.

Sumele de disponibil se iau în considerația doar în cadrul controlului fiscal, atunci când apare accesul legal la declarația de disponibil. Respectiv, diminuarea venitului impozabil estimat conform prevederilor Codului fiscal este posibilă doar după finisarea controlului, în baza deciziei emise de conducerea Serviciul Fiscal de Stat.

În prezent sunt doar trei tipuri de decizii, dar nici un tip nu reflectă posibilitatea de a emite decizia în cazul când nu sînt calculate obligații suplimentare și nu sînt aplicate sancțiuni, dar se micșorează suma mijloacelor bănești disponibile la situația din 01 ianuarie 2012, considerate neimpozabile conform art.226<sup>6</sup> din Codul fiscal.

Introducerea unui nou tip de decizii va permite ca situația să devină mai ușor de înțeles și de gestionat.

Astfel, în cazul în care în perioada controlului a fost utilizată suma prevăzută la art.226<sup>6</sup> alin.(6) din Codul fiscal, pe viitor persoana deja nu mai poate utiliza suma respectivă fie pentru a-și justifica propriile venituri, fie pentru a acorda împrumuturi altor persoane.

50. Suplimentar, se propune introducerea unei noi sancțiuni pentru neexecutarea de către persoana fizică a condițiilor prevăzute în art.226<sup>15</sup> alin.(2) din Codul fiscal, care servește ca probă întru contracara contractelor de împrumut fictive, ce se prezintă, de obicei, după înmânarea persoanei fizice a actului de control.

Sanctiunea propusă nu are ca scop acumularea veniturilor la buget, dar este o pârghie de disciplinare a contribuabililor supuși verificării fiscale și determinarea spre conformarea voluntară la legislația fiscală. Suma sancțiunii este determinată de faptul, că se verifică situația fiscală a persoanelor cu venituri mari, iar suma contractelor de împrumut prezentate de aceste persoane după finisarea controlului fiscal se estimează la sute de mii de lei – de obicei 500 mii lei, suma prevăzută în art.226<sup>6</sup>, alin.(6) din Codul fiscal - pentru subiecții estimării care, la data de 31 decembrie 2011, aveau 18 ani împliniți și care au fost sau nu au fost obligați să depună declarația de disponibil a mijloacelor bănești la situația din 01 ianuarie 2012, venitul impozabil estimat se determină prin diminuarea acestuia cu 500 mii de lei.

Astfel, considerăm că, amenda în mărime de 3000 lei se încadrează în limitele maxime ale amenzilor prevăzute de Codul Contravențional precum și va asigura un grad de conformitate a contribuabilului.

51. Se propune sancționarea refuzului de către instituția financiară și filialele acestora sau altor prestatori de servicii de plată de a recepționa mijloace bănești de la persoane fizice în numerar aferente bugetului.

Modificarea respectivă are ca obiectiv asigurarea recepționării și virării depline și la timp de către instituțiile financiare și a filialelor acestora a mijloacelor bănești aferente bugetului public național, precum și altor prestatori de servicii de plată cu respectarea obligațiilor de a recepționa propuse la art.171 alin.(2) din Codul fiscal.

Astfel, la semnalizarea contribuabililor și urmare a efectuării controalelor fiscale la filialele contribuabililor prestatori ai serviciului cu plată au fost depistate cazuri de refuz de către instituția financiară și filialele acestora sau altor prestatori

de servicii de plată de a recepționa mijloace bănești de la persoane fizice în numerar aferente bugetului.

52. În vederea eliminării problemelor ce țin de achitarea taxei pentru folosirea drumurilor în lipsa înregistrării primare a autovehiculului, când numărul de înmatriculare nu este încă atribuit, iar lipsa plăcilor cu numere de înmatriculare naționale face imposibilă achitarea taxei anticipând, se propune achitarea taxei cu reflectarea obligatorie a VIN-Codului, tipului și mărcii autovehiculului în documentul de plată.

Aceasta va contribui atât la eficientizarea procesului de administrare, cât și la facilitarea procesului de confirmare a taxei în condițiile în care contribuabilul înstrăinează autovehiculul sau solicită restituirea sumei achitate în surplus.

În versiunea actuală se constată unele dificultăți în procesul de administrare la identificarea cauzelor privind neachitarea taxei.

53. O altă măsură ține de executarea Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2016-2017 a Strategiei reformei cadrului de reglementare a activității de întreprinzător, prin reducerea numărului de declarații (rapoarte) și simplificarea procesului de declararea de către contribuabili a obligațiilor fiscale. În acest sens, se propune excluderea obligativității prezentării dării de seamă privind taxa calculată până la date de 25 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune în care au obținut autorizația de amplasare a obiectivelor de publicitate exterioară. Astfel, darea de seamă privind suma taxei calculate pentru anul curent, precum și privind sumele taxei achitate în anul precedent la eliberarea autorizației, se prezintă de către subiectul impunerii anual, până la 25 martie a perioadei fiscale curente.

*2. Principalele amendamente de ordin vamal ce se conțin în acest set sunt următoarele.*

**Codul vamal al Republicii Moldova nr.1149-XIV din 20 iulie 2000**

54. La capitolul respectiv se prevede stabilirea drept obligație vamală și contravaloarea corpurilor delict, cu scopul înlăturării discrepanțelor asupra obligației vamale sub formă de amendă exprimată în unități contravenționale și echivalentul bănesc al contravalorii corpurilor delict confiscate, în conformitate cu art.431 alin.(42) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008.

55. O altă măsură prevede punerea în aplicare a modificărilor sau completărilor propuse în Codul vamal peste 180 de zile calendaristice de la data publicării legii de modificare și completare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova

Amendamentul vine în contextul corelării prevederilor Codului vamal cu prevederi similare din Codul fiscal.

Astfel, art.7 alin.(11) din Codul fiscal a fost amendat în această privință și potrivit acestuia modificările și completările operate la Codul fiscal și ale legilor de punere în aplicare a titlurilor Codului fiscal se pun în aplicare peste 180 de zile calendaristice de la data publicării legii de modificare și/sau de completare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Scopul completării date rezidă în realizarea măsurilor de implementare a unor mecanisme menite să asigure stabilitatea politicii vamale.

56. O altă modificarea prevede corelarea modului de calcul a termenului de prescripție de 4 ani pentru determinarea obligației vamale cu termenul de păstrare a documentelor aferente tranzacțiilor economice externe în scopul desfășurării controlului ulterior, reglementat în art.202<sup>5</sup> din Codul vamal.

Amendamentul are drept scop aplicarea uniformă a aceluiași termen de 4 ani calculat atât drept termen de prescripție, cât și ca termen stabilit pentru modificarea de către organul vamal a declarației vamale sau pentru efectuarea controlului ulterior. Art.202<sup>5</sup> alin.(2) din Codul vamal redă o descriere foarte clară a modului de calcul al termenului de 4 ani pentru diferite tipuri de regimuri vamale definitive, suspensive, cu aplicarea tratamentelor tarifare favorabile sau preferențiale.

Astfel, termenul de prescripție va constitui 4 ani de la sfârșitul anului calendaristic în care mărfurile încetează a mai fi supuse supravegherii vamale; sau de la sfârșitul anului calendaristic în care sînt acceptate declarațiile de punere în liberă circulație sau cele de export; sau de la sfârșitul anului calendaristic în care destinația vamală a fost încheiată.

57. De asemenea, se prevede necalcularea termenului de prescripție de 4 ani asupra obligației vamale în cazul reflectării în declarația vamală a faptelor ce constituie infracțiuni, iar în cazul obligației vamale calculate pentru mărfurile aflate sub supraveghere vamală, termenul de prescripție urmează a fi stabilit de 4 ani.

Modificarea are drept scop concretizarea situațiilor de necalculare a termenului de prescripție de 4 ani, generarea echității față de declarantul vamal de bună credință în coraport cu agenții economici care au comis infracțiuni prin asigurarea continuității și finalității cazului de urmărire penală

Totodată, în redacția actuală, prevederile aferente necalculării termenului de prescripție în cazul informațiilor eronate din declarația vamală poate avea un caracterul abuziv, dat fiind faptul că orice eroare într-o declarație vamală induce excepția de la aplicarea termenului de prescripție.

58. O altă modificare prevede neapariția obligației vamale pentru mărfurile prohibite sau restricționate care au fost scoase din țară pînă la momentul constatării obligației vamale de către organul vamal.

59. Totodată, se propune modificarea completarea legislației în partea ce ține de întocmirea deciziilor de regularizare și de situațiile în care are loc anularea obligației vamale sau restituirea drepturilor de import sau de export plătite sau percepute în plus. Modificarea are drept scop extinderea spectrului de cazuri de punere în acțiune a deciziei de regularizare.

60. O altă modificare se propune în contextul reglementării dreptului de a modifica declarația vamală la solicitarea declarantului și a oferi posibilitatea modificării declarației vamale inclusiv în afara controlului ulterior.

Reieșind din faptul că, din redacția nouă a art.181<sup>1</sup> au fost eliminate prevederi ce țin de modificarea declarațiilor vamale la solicitarea declarantului, din motivul că, nu constituiau parte componentă a procedurii de control ulterior, este oportun de a reglementa într-un articol separat această posibilitate de modificare a declarației.

La aceasta se propune stabilirea formelor de realizare a controlului ulterior, și anume prin audit post-vămuire sau reverificarea declarației vamale, pe o perioadă ce nu depășește termenele de prescripție.

Modificarea este necesară pentru reglementarea dispozițiilor comune ambelor forme de control ulterior, racordarea normei de profil la prevederile art.48 din Regulamentul nr.952/2013 al Parlamentului european și Consiliului din 09 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii, dar și la art.214 din Cod fiscal.

De asemenea, au fost prevăzute situațiile în care poate fi efectuat controlul repetat și excepțiile aferente controlului repetat, precum și cazurile în care organul vamal va încheia controlul ulterior inițiat printr-un raport. La aceasta, în cazul în care se constată apariția unei obligații vamale sau plata sumelor în plus, organul vamal încasează diferențele în minus sau rambursează sumele plătite în plus, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.

61. O altă modificare ține de uniformizarea prevederilor aferente ambelor tipuri de control vamal ulterior (audit post-vămuire și reverificarea declarația vamală).

Totodată, modificările sunt înaintate în scopul stabilirii unor prevederi comune celor două proceduri de control vamal ulterior, materializate în conținutul art.181<sup>1</sup> din Codul vamal, precum și întru concretizarea acțiunilor organului vamal privind comunicarea plătitorului vamal prin întocmirea actului de audit post-vămuire despre depistarea unor erori și/sau divergențe în informațiile din declarațiile vamale ce duc la apariția, modificarea și/sau anularea obligației vamale.

Suplimentar, se propune efectuarea auditului post-vămuire conform procedurii stabilite de Serviciul Vamal și nu de organul vamal, în vederea înlăturării lacunelor constatate și uniformizării textului, reieșind din faptul că, procedura efectuării auditului post-vămuire este stabilită de Serviciul Vamal, conform modificărilor propuse în art.201<sup>1</sup> alin.(2) din Codul vamal al proiectului de lege.

62. O altă modificare prevede aplicarea unei amenzi de 4% din valoarea obiectului contravenției în cazul constatării de către organul vamal a contravențiilor privind depunerea declarației vamale sau a documentelor însoțitoare ce conțin date eronate și care conduc la exonerarea totală sau parțială de drepturi de import, sau modificarea destinației mărfurilor față de scopul declarat la plasarea mărfurilor sub o anumită destinație vamală, ca rezultat al controlului ulterior, pentru declarațiile vamale repartizate pe culoarele galben sau roșu de control vamal, și care au fost validate informatic cu acordarea liberului de vamă.

63. De asemenea, se propune aplicarea unei amenzi de 4% din valoarea obiectului contravenției în cazul constatării de către organul vamal a contravențiilor (1) privind depunerea declarației vamale sau a documentelor însoțitoare ce conțin date eronate și care conduc la exonerarea totală sau parțială de drepturi de import, sau (2) privind modificarea destinației mărfurilor față de scopul declarat la plasarea mărfurilor sub o anumită destinație vamală, ca rezultat al controlului ulterior, pentru declarațiile vamale repartizate pe culoarele galben sau roșu de control vamal, și care au fost validate informatic cu acordarea liberului de vamă.

De asemenea, se propune eliberarea de răspundere materială și contravențională, cu condiția achitării incontestabile și benevole a drepturilor de import datorate, în cazul în care persoana, pînă la inițierea controlului ulterior, pentru declarațiile vamale repartizate pe culoarele galben sau roșu de control vamal, și care au fost validate informatic cu acordarea liberului de vamă, comunică din proprie inițiativă în scris organului vamal despre comiterea contravențiilor

vamale prevăzute de art.231 pct.6) și pct.11) din Cod vamal cu anexarea actelor justificate.

Propunerile au drept scop modificarea cadrului legislativ pentru diferențierea sancțiunilor aplicate la operațiunile de import-export, în vederea stabilirii caracterului proporțional cu intențiile agentului economic, excluzând sancțiunile sau aplicând sancțiuni mai mici pentru omisiuni sau încălcări minore și pentru cele comise fără intenții frauduloase sau care nu constituie o neglijență gravă.

Aplicarea acestor modificări vor promova conformarea voluntară a reprezentanților mediului de afaceri prin eliberarea de la răspundere sau aplicarea unei sancțiuni mai blânde.

Conform prevederilor Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova– Uniunea Europeană pentru anii 2014-2016, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.808 din 07 octombrie 2014, urmează să fie stabilite norme prin care să se asigure caracterul proporțional și nediscriminatoriu al sancțiunilor pentru încălcările reglementărilor vamale sau ale cerințelor procedurale și eliminarea întârzierilor nerezonabile și neîntemeiate la aplicarea acestora.

Reieșind din prevederile Planului de acțiuni menționat supra, se urmărește revizuirea sistemului de penalități pentru încălcările minore efectuate de către agenții economici în procesul de export și import și elaborarea propunerilor pentru minimizarea acestora.

Actualmente, o astfel de prevedere nu este reglementată, chiar și în cazul cînd a fost omisă greșeală de către organul vamal.

64. O altă măsură prevede obligarea organului vamal de a suspenda operațiunile de vămuire sau reține mărfurile, pe un termen de 4 zile lucrătoare, dacă are temeiuri suficiente de a considera că aceste mărfuri aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală.

Modificarea are drept scop de a garanta implementarea eficientă a prevederilor Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea

Europeană, ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014, prin stabilirea și definirea clară a atribuțiilor organului vamal, precum și eliminarea aprecierilor subiective.

65. Totodată, se propune operarea unei completări privind obligarea titularului de drept să distrugă mărfurile contrafăcute în decurs de 3 luni calendaristice de la data constatării că mărfurile reținute aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală. De asemenea, se prevede reglementarea cazurilor în care organul vamal este în drept să refuze plasarea mărfurilor în destinația vamală “distrugere”.

Modificările au fost propuse în contextul examinării în cadrul Grupului de Lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală de către organele vamale, elaborat în scopul implementării Capitolului XII al Codului vamal.

#### **Legea privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor nr.172 din 25 iulie 2014**

66. La capitolul respectiv, se propune concretizarea cotei taxei vamale aplicată la importul timbrelor poștale, timbrelor fiscale și similare, precum și corectarea erorilor comise în procesul publicării Legii privind Nomenclatura combinată a mărfurilor nr.172 din 25 iulie 2014, care generează dificultăți majore în procesul clasificării. Modificările au un caracter redacțional și au drept scop aplicarea uniformă și transparentă a Nomenclurii combinate și corelarea cu prevederile Convenției Internaționale privind Sistemul Armonizat de descriere și codificare a mărfurilor, aprobat de Organizația Mondială a Vănilor.

### **III. Fundamentarea economico-financiară.**

Implementarea proiectului de față presupune următorul impact asupra veniturilor bugetului public național.

## Impactul fiscal al măsurilor de politică fiscală pentru anul 2017

|    | Măsurile de politică fiscală și vamală                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 2017  |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 1  | <b>Majorarea</b> mărimii tranșelor de venit impozabile, precum și a mărimii scutirii anuale personale, scutirii anuale personale majore și scutirii anuale pentru persoanele întreținute la rata inflației.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | -82,9 |
| 2  | <b>Introducerea</b> unui sistem de impozitare unic pentru activitățile profesionale conexe sectorului justiției (avocat în cadrul cabinetului a avocatului și/sau biroului asociat de avocați, notarul public, executorul judecătoresc, administrator autorizat, mediator în cadrul biroului individual al mediatorului și/sau biroului asociat de mediatori). Cota impozitului fiind propusă în mărime de 18% din diferența de venituri și cheltuieli, dar nu mai mică de 3% din total venituri obținute. Concomitent persoanele respective urmează să achite taxa pentru amenajarea teritoriului (taxa locală). | 7,7   |
| 3  | <b>Majorarea</b> cotei impozitului veniturilor persoanelor fizice cetățeni obținute din transmitere în posesie și/sau în folosință (locățiune, arendă, uzufruct) proprietate imobiliară unor altor persoane fizice cetățeni de la 5% la 10%.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 2,7   |
| 4  | <b>Introducerea</b> reținerii finale în mărime de 7% a impozitului pe venit pe veniturile obținute de către persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, de la transmiterea în posesie și/sau folosință (locățiune, arendă, uzufruct) a terenurilor agricole.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 45,0  |
| 5  | <b>Majorarea</b> impozitului pe venitul persoanei fizice cetățeni din livrarea agenților economici a producției din fitotehnie și horticultură în formă naturală, inclusiv a nucilor și a produselor derivate din nuci, și a producției din zootehnie în formă naturală, în masă vie și sacrificată, cu excepția laptelui natural, de la 2% la 3%.                                                                                                                                                                                                                                                                | 4,2   |
| 6  | <b>Introducerea</b> cotei standard a TVA la serviciile legate de operațiunile de acordare de licențe și eliberare de brevete referitoare la obiectele proprietății industriale, precum și cele referitoare la obiectele dreptului de autor și ale drepturilor conexe.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 80,0  |
| 7  | <b>Scutirea</b> de TVA a scuterelor cu motor electric de la poziția tarifară 871190900                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | -0,2  |
| 8  | <b>Majorarea</b> cotelor accizelor produselor petroliere în vederea ajustării graduale a acestora în conformitate cu Directivele Uniunii Europene. (la creșterea PIB nominal - 9%)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 132,9 |
| 9  | <b>Ajustarea</b> cotelor accizelor stabilite în sume fixe (băuturi alcoolice, oxigen; azot; articole de bijuterie sau de giuvaiergerie; alte tutunuri și înlocuitori de tutun fabricate), la rata inflației prognozată pentru anul 2017 (5%).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 28,8  |
| 10 | <b>Majorarea</b> cotei accizului pentru țigarele cu filtru și fără filtru,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 300,4 |

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
|              | în vederea ajustării graduale a acestora la nivelul țărilor din regiune, inclusiv la standardele europene.                                                                                                                                                                                                                                                         |              |
| <b>11</b>    | <b>Excluderea</b> din mărfuri supuse accizelor acele categorii de mărfuri pentru care aplicarea accizului s-a dovedit a fi inefficientă, și anume: aparate de înregistrare a sunetului(8519), aparate video(852110, 852190000), aparate de recepție pentru radiodifuziune(8527).                                                                                   | <b>-1,3</b>  |
| <b>13</b>    | <b>Majorarea</b> intervalelor de impozitare a cotei maxime de la „0,3%” la „0,4%”, precum și a cotei pentru bunurile imobiliare cu altă destinație decât cea locativă sau agricolă, inclusiv exceptând garajele și terenurile pe care acestea sînt amplasate și loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele de la „0,1%” la „0,4%”. | <b>131,0</b> |
| <b>TOTAL</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>648,3</b> |

**Ministru**

**Octavian ARMAȘU**

#### **IV. Respectarea transparenței în procesul decizional.**

Proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor [www.mf.gov.md](http://www.mf.gov.md) și a fost expediat spre coordonare Autorităților administrației publice centrale de specialitate (conform listei). Astfel, obiecțiile și propunerile sunt incluse în tabela de sinteză a obiecțiilor și propunerilor.

#### **V. Constatările expertizei anticorupție.**

Adițional la cele menționate mai sus, în scopul înlăturării lacunelor din redacția curentă a legislației fiscale și vamale și racordării la propunerile sus-formulate sunt efectuate modificări purtând un caracter redacțional, de concretizare și de corelare.

**Ministru**

**Octavian ARMAȘU**